

60/1993 Sb. Zákon

ze dne 2. února 1993

O oddělení měny

Vyhlášeno dne 3. února 1993, datum poslední novelizace 3. února 1993

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Základní ustanovení

(1) K oddělení měny provede Česká národní banka okolkování bankovek vydaných Státní bankou československou, které jsou zákonnými penězi¹⁾ na území České republiky ke dni účinnosti tohoto zákona (dále jen „bankovky“). Okolkování bankovek se provede nalepením nebo natištěním kolku.

(2) Ode dne oddělení měny, stanoveného nařízením vlády (dále jen „den oddělení měny“), jsou zákonnými penězi na území České republiky bankovky okolkované podle tohoto zákona, bankovky, u nichž prováděcí předpis nestanoví, že podléhají okolkování, mince vydané Státní bankou československou a bankovky a mince vydané Českou národní bankou podle zvláštního zákona.²⁾

(3) Všem osobám určeným tímto zákonem se zaručuje výměna bankovek, o nichž prováděcí předpis stanoví, že podléhají okolkování, za bankovky a mince podle odstavce 2, způsobem a v době stanovené tímto zákonem a prováděcími předpisy.

(4) Nominální hodnota závazků a pohledávek vyjádřená v korunách československých se ke dni oddělení měny přepočte na koruny české v poměru jedna ku jedné.

Výměna bankovek

§ 2

(1) Fyzickým osobám, které mají ve dnech výměny na území České republiky trvalý pobyt³⁾ nebo dlouhodobý pobyt⁴⁾ nebo jim bylo na území České republiky přiznáno postavení uprchlíka⁵⁾ (dále jen „oprávněné osoby“) vyměňují bankovky vybrané organizační jednotky České pošty, s. p. a vybrané pobočky České spořitelny, a. s. (dále jen „výměnné místo“) za bankovky a mince podle § 1 odst. 2. Výměna se provádí na základě předložení

občanského průkazu nebo povolení k pobytu³⁾·⁴⁾ nebo dokladů je nahrazujících (dále jen „průkaz totožnosti“).

(2) Oprávněným osobám starším 15 let výměnné místo vymění bankovky do částky nejvýše 4000 Kčs na osobu a oprávněným osobám mladším 15 let vymění bankovky do částky nejvýše 1000 Kčs na osobu. Výměna bankovek se provádí jednorázově.

(3) Bankovky nad částky uvedené v odstavci 2 se vymění způsobem a v době stanovené prováděcími předpisy. Obdobně se postupuje i tehdy, pokud oprávněná osoba předložila k jednorázové výměně bankovky v částce nižší, než jsou částky uvedené v odstavci 2, a předloží k výměně další bankovky.

(4) Za oprávněné osoby mladší 15 let a za oprávněné osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům předkládají bankovky k výměně jejich zákonní zástupci. Při výměně předloží tito zákonní zástupci průkaz totožnosti a doklad, ze kterého je zřejmé jejich postavení zákonného zástupce.

(5) Za oprávněnou osobu může provést výměnu bankovek jiná oprávněná osoba starší 18 let, předloží-li svůj průkaz totožnosti a průkaz totožnosti oprávněné osoby, za níž výměnu provádí, popřípadě doklad uvedený v odstavci 4.

(6) Okresní a obecní úřady a ředitelé (vedoucí) nemocnic, léčebných zařízení, ústavů sociální péče, uprchlických táborů, ústavů pro výkon trestu odnětí svobody a jiných obdobných zařízení odpovídají za to, že výměna bankovek bude provedena i oprávněným osobám, jimž fyzický nebo duševní stav nebo jiné objektivní důvody neumožňují, aby tuto výměnu uskutečnily samy a nemohou tak učinit ani prostřednictvím jiné osoby.

(7) Výměnu bankovek vyznačí výměnné místo v průkazu totožnosti.

(8) K provádění výměny mohou výměnná místa zřizovat odloučená pracoviště.

§ 3

(1) Cizincům,⁶⁾ s výjimkou fyzických osob majících dlouhodobý nebo trvalý pobyt na území Slovenské republiky, provádějí výměnu bankovek pobočky České národní banky a vybrané pobočky bank pověřených guvernérem České národní banky. Výměna se provádí do výše legálně nabyté částky československé měny, a to na základě předložení cestovního dokladu nebo dokladu jej nahrazujícího, kterým osvědčí svou totožnost. Výměna bankovek se vyznačí na dokladu o legálním nabytí československé měny.

(2) Cizincům, kteří mají trvalý³⁾ nebo dlouhodobý⁴⁾ pobyt na území České republiky, se provádí výměna podle § 2.

§ 4

(1) Výměnu bankovek právníkům osobám se sídlem na území České republiky, jejich organizačním složkám a jiným obdobným subjektům působícím na území České republiky (dále jen „právníké osoby“), s výjimkou bank,⁷⁾ provádějí jednorázově banky, u nichž mají tyto subjekty účty.

(2) Výměna bankovek podle odstavce 1 se provádí do částky, kterou umožní technické podmínky banky, nejvýše však do částky pokladního zůstatku, který je k okamžiku oddělení měny prokazatelný zápisem v pokladním deníku, ve kterém se výměna vyznačí.

(3) Jestliže technické podmínky banky neumožní provést výměnu celého pokladního zůstatku, potvrdí banka přijetí bankovek způsobem stanoveným prováděcím předpisem.

(4) Bankám⁷⁾ stanoví způsob výměny bankovek po projednání s nimi Česká národní banka.

§ 5

Výměna bankovek fyzickým osobám - podnikatelům⁸⁾ s trvalým pobytem³⁾ na území České republiky, které mají účet u banky, se provádí způsobem uvedeným v § 4.

§ 6

Právnícké osoby uvedené v § 4 a fyzické osoby - podnikatelé uvedené v § 5 jsou povinny přijímat bankovky, o nichž prováděcí předpis stanoví, že podléhají okolkování, do okamžiku oddělení měny.

§ 7

Výměnu bankovek, které nemohly být ze závažných důvodů vyměněny ve dnech výměny, může provádět nejdéle po dobu šesti měsíců ode dne oddělení měny Česká národní banka.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 8

(1) U pohledávky splatné ve dnech výměny bankovek, kterou nelze uhradit bezhotovostně, se prodlužuje běh všech lhůt spojených s touto pohledávkou o 14 dnů ode dne její splatnosti.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na pohledávky vzniklé podle předpisů o sociálním zabezpečení, nemocenském a zdravotním pojištění a o daních z příjmů.

(3) Důchody splatné ve dnech výměny lze příjemcům s jejich souhlasem vyplácet v okolkovaných bankovkách, popřípadě v bankovkách, u kterých prováděcí předpis nestanoví, že podléhají okolkování.

§ 9

Pro potřeby výměny bankovek může Česká národní banka vydat pokladní potvrzenky splatné nejdříve sedm dnů ode dne oddělení měny, které jsou cennými papíry.

§ 10

(1) V souvislosti s výměnou bankovek se na dobu nezbytně nutnou omezují výběry hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek. Dobu omezení výběrů hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek stanoví vláda nařízením, nejdéle však sedm dnů.

(2) Ode dne účinnosti tohoto zákona až do dne, který stanoví vláda nařízením, jsou právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelé povinny navzájem provádět platby nad 10 000 Kč bezhotovostně prostřednictvím účtu vedeného u banky. Povinnost provádět platby bezhotovostně se netýká placení daní.

(3) Ode dne účinnosti tohoto zákona nesmějí fyzické a právnické osoby provádět bezhotovostní převody a platby v hotovosti v československé měně určené příjemcům na území Slovenské republiky. Banky a pošty jsou povinny takové příkazy vracet příkazci.

(4) Ode dne účinnosti tohoto zákona je Česká národní banka oprávněna vracet bankám se sídlem na území Slovenské republiky platby v československé měně, které jsou určeny příjemcům na území České republiky.

(5) Za platbu podle odstavce 2 se považují všechny platby uskutečněné právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem v jednom kalendářním dni ve prospěch jednoho příjemce.

(6) Za porušení povinnosti podle odstavce 2 uloží ministerstvo financí osobě, která platbu provedla, pokutu ve výši 20 % ze zaplacené částky. Pokutu lze uložit nejpozději do jednoho roku ode dne porušení povinnosti.

§ 11

Při okolkování bankovek a jejich výměně se banky a výměnná místa řídí pokyny guvernéra České národní banky. Za účelem operativního řízení výměny bankovek Česká národní banka zřizuje komise; v čele komise je komisař jmenovaný guvernérem České národní banky.

§ 12

Starostové (primátoři) obcí, přednostové okresních úřadů, policejní ředitelé útvarů s územní působností a velitelé vojenských posádek jsou povinni spolupracovat s Českou národní bankou a komisaři (§ 11) při zajišťování bezpečnosti výměnných míst a přepravy peněz.

§ 13

(1) Vláda nařízením stanoví

- a) den oddělení měny České republiky;
- b) dobu, po kterou se bude provádět výměna bankovek;

c) dobu omezení výběrů hotovostí z účtů u bank a z vkladních knížek a ukončení omezení placení v hotovosti.

(2) Česká národní banka vyhláškou stanoví

- a) druhy bankovek podléhajících okolkování;
- b) druhy kolků a jejich popis a popis pokladních potvrzenek;
- c) postup při výměně bankovek podle tohoto zákona.

§ 14

Bankovky a mince, vydané Státní bankou československou, které jsou zákonnými penězi podle § 1 odst. 2, bude Česká národní banka vyměňovat nejdéle po dobu jednoho roku od ukončení jejich platnosti.

§ 15

(1) Dnem oddělení měny se zrušuje § 56 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

(2) Možnost výměny neplatných bankovek Státní banky československé, stanovená zvláštními předpisy,⁹⁾ končí dnem oddělení měny.

§ 16

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

¹⁾ § 56 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

²⁾ § 12 zákona č. 6/1993 Sb.

³⁾ § 3 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

§ 7 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.

⁴⁾ § 6 zákona č. 123/1992 Sb.

⁵⁾ § 5 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících.

⁶⁾ § 1 odst. 3 zákona č. 123/1992 Sb.

7) § 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

8) § 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

9) Vyhláška federálního ministerstva financí č. 8/1988 Sb., o stažení bankovek po 10 Kčs vzoru 1960.

Vyhláška Státní banky československé č. 412/1990 Sb., o stažení bankovek po 100 Kčs vzoru 1989.

Vyhláška Státní banky československé č. 413/1990 Sb., o stažení bankovek po 50 Kčs vzoru 1964 a po 20 Kčs vzoru 1970 a o dodatečné výměně bankovek po 10 Kčs vzoru 1960.